

Rondetafelgesprek Wet kansspelen op afstand

Position Paper Nederlandse Loterij

Over Nederlandse Loterij

Nederlandse Loterij is de grootste aanbieder van kansspelen in Nederland. Met een breed aanbod van prijzenloterijen, sportweddenschappen en online casinospellen geeft Nederlandse Loterij uitvoering aan het Nederlandse kansspelbeleid. Dat is onze maatschappelijke taak. Consumentenbescherming, het voorkomen van kansspelslaving en het bestrijden van fraude en criminaliteit staan hierin centraal. Nederlandse Loterij is voorvechter van verantwoord spelen: meedoen met onze spellen is leuk en moet ook leuk blijven.

Jaarlijks geven wij vrijwel ons gehele resultaat aan de Nederlandse samenleving via het ministerie van Financiën aan de Staat der Nederlanden, aan de Nederlandse sport via NOC*NSF en aan 18 goede doelen via Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). Over het jaar 2021 was dat 188 miljoen euro.

Voorwoord

Als één van de laatste landen in Europa is de markt voor kansspelen op afstand in Nederland op 1 oktober 2021 opengegaan. Daarmee is het deelnemen aan online kansspelen voor consumenten gereguleerd en gelegaliseerd. De regulering van de online markt was ook nodig, want daarvoor speelden honderdduizenden Nederlanders bij illegale aanbieders. Zonder enige bescherming en zonder goed vangnet voor spelers.

De doelstelling van Nederlandse Loterij is om, met het spelmerk TOTO, een aantrekkelijk online kansspelaanbod te creëren, zodat ook Nederlandse consumenten op een veilige en verantwoorde manier en in een beschermde omgeving mee kunnen doen aan de online kansspelen van Nederlandse Loterij.

Sinds de marktopening zijn consumenten die meespelen met het vergunde aanbod dus beter beschermd maar tegelijk ziet Nederlandse Loterij ook dat er ruimte is voor verbetering. Zo vinden wij het zorgelijk dat vergaande aanscherpingen van wet- en regelgeving veelal plaatsvinden zonder dat daar onderzoek of een feitenbasis onder ligt, is illegale aanbod nog onvoldoende aan banden gelegd en zien wij dat het verslavingspreventie vangnet verder verstevigd kan worden. Nederlandse Loterij doet ter verbetering van deze punten in dit position paper concrete aanbevelingen.

Nederlandse Loterij en haar maatschappelijke opdracht

Nederlandse Loterij staat als staatsdeelneming voor verantwoord spelen; we willen kansspelslaving voorkomen, we signaleren risicovol speelgedrag en grijpen in als het dreigt mis te gaan. Kansspelen zijn van alle tijden, heel veel Nederlanders beleven elke dag veel plezier aan kansspelen. Maar er zijn ook risico's verbonden aan het meespelen met kansspelen, dat geldt met name voor online kansspelen.

Het uitgangspunt voor het verslavingspreventiebeleid van Nederlandse Loterij is voor alle kansspelen hetzelfde: we willen niet dat spelers in de problemen raken door onze kansspelen. Bij online kansspelen kan het om

problemen gaan waarbij iemand meer geld besteedt dan hij/zij zou willen of zich kan veroorloven, of waarbij iemand meer tijd kwijt is aan kansspelen dan hij/zij zou willen. In beide situaties is sprake van controleverlies bij de speler. Het verslavingspreventiebeleid van Nederlandse Loterij is gebaseerd op drie pijlers: preventie, detectie en interventie.

Beleid gebaseerd op feiten en onderzoek

Feiten en cijfers over de markt voor online kansspelen zijn op dit moment onvoldoende beschikbaar. Dat is logisch, want deze markt is net acht maanden open. Het is dan ook niet mogelijk om definitieve conclusies te trekken over de gevolgen van de marktopening en het effect hiervan op het realiseren van de beleidsdoelstellingen van het Nederlandse kansspelbeleid. Nederlandse Loterij roept dan ook op tot voorzichtigheid en terughoudendheid om, zonder feiten en inzicht in de eventuele effecten, aanvullende maatregelen in wet- en regelgeving door te voeren.

Aanpak illegaliteit

Aanvullende maatregelen in wet- en regelgeving kunnen er namelijk toe leiden dat het streng gereguleerde legale aanbod minder aantrekkelijk wordt voor spelers, waardoor zij gaan spelen bij illegale aanbieders. Hier is er geen zicht op de bescherming van de speler en zijn de geldstromen en eigenaarsstructuren ondoorzichtig. Zo is het bekend dat op illegale websites veelal geen leeftijdsverificatie plaatsvindt en er hoge bonussen met ondoorzichtige rondspeelvoorwaarden worden aangeboden. Daarnaast loopt de Nederlandse staat, als gevolg van illegale deelname, inkomsten uit belastingen mis. Nederlandse Loterij roept op om een jaarlijks terugkerend onderzoek te doen naar de aard en omvang van het illegale aanbod.

Nederlandse Loterij ziet de Kansspelautoriteit (Ksa) als belangrijke bondgenoot in het bestrijden van het illegale aanbod. Zo zien wij graag dat de Ksa meer doet om de dienstverlening, zoals van banken en internetdiensten, aan illegale aanbieders tegen te houden. Nederlandse Loterij roept daarnaast op tot een *Plan van aanpak bestrijding illegale online kansspelen*.

Reclame voor online kansspelen

Het doel van de reclames is duidelijk: spelers leiden naar het legale, veilige en verantwoorde aanbod. Dat is de taak die wij van de overheid hebben gekregen, als uitvoerder van het Nederlandse kansspelbeleid. Nederlandse Loterij heeft altijd gepleit voor beperkende reclameregels, zoals een maximaal aantal per reclameblok voor tv-commercials. Daarvoor hebben wij het initiatief genomen tot de Reclamecode Online Kansspelen, en die code is er ook gekomen.

Naast het initiatief voor een reclamecode voor online kansspelen, heeft Nederlandse Loterij, als lid van VNLOK, meegewerkt aan een branchebreed pakket aanvullende maatregelen om reclame verder te beperken en spelers nog beter te beschermen. Daarmee geven wij gehoor aan de maatschappelijke en politieke discussie.

Een stevig basisvangnet

Het is in het belang van de speler dat hij/zij bij elke online kansspelaanbieder op hetzelfde stevige basisvangnet kan rekenen. Dit is, zoals eerder gesteld, dan ook de reden dat het illegale aanbod zoveel mogelijk moet worden bestreden. Nederland is een van de landen met de strengste wet- en regelgeving voor verslavingspreventie en bescherming van de spelers. Nederlandse Loterij onderschrijft dat het voorkomen van kansspelverslaving bij beleidsvorming de hoogste prioriteit moet hebben en ziet daarvoor, naast de verantwoordelijkheid van de

individuele aanbieders zelf, met name ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de branche. Verantwoord spelen is bij uitstek een onderwerp waar niet op geconcentreerd zou moeten worden. Maar de branche kan dit niet alleen bereiken, hier is (op onderzoek en feiten gebaseerde) aanvullende wet- en regelgeving voor nodig.

Aanbieders moeten volgens de huidige regelgeving in actie komen op een moment waarop zij de indruk hebben dat een speler zijn speelgedrag niet meer onder controle heeft. Dit is een zeer subjectieve maatstaf, die bovendien op een laat moment in het proces plaatsvindt. Dit is dan ook de reden dat Nederlandse Loterij oproept tot een uniforme definitie van risicocategorieën van spelers. Hierbij heeft de definitie van een probleemspeler de hoogste prioriteit.

Aanbieders kunnen niet in de portemonnee kijken van hun spelers; zij kunnen dus niet beoordelen of een speler het zich kan veroorloven om met grote bedragen te spelen. Er is meer onderzoek nodig naar de redelijke grenzen die een aanbieder zou moeten hanteren en welke gezondheidseffecten daarbij worden waargenomen. Op basis hiervan zou iedere aanbieder dezelfde standaardlimieten moeten hanteren (tijd en geld) en als een speler deze wil overschrijden, deze eerst aantoont dat dit mogelijk en verantwoord is gegeven zijn situatie.

Nederlandse Loterij doet de volgende voorstellen:

1. Een maximale speellimiet over alle kansspelaanbieders heen. Een speler kan deze alleen overschrijden als hij/zij heeft aangetoond dat dit verantwoord is.
2. Zolang de maximale speellimiet nog niet van kracht is: een verplichte maximale speellimiet bij iedere aanbieder voor iedere speler, tenzij de speler heeft aangetoond dat het verantwoord en legitiem is deze te overschrijden.
3. Een uniforme definitie van een probleemspeler. Een uniforme aanpak van de sector voorkomt dat spelers van aanbieder naar aanbieder hoppen, omdat daar het niveau van bescherming anders is. En door dezelfde normen te hanteren, kan de branche het aantal risico- en probleemspelers goed met elkaar vergelijken en de interventies gezamenlijk verbeteren. Daarnaast draagt een definiëring bij aan de mogelijkheid om data van verschillende aanbieders objectief met elkaar te vergelijken. Dit kan op basis van financiële indicatoren (verlies, aantal inzetten, aantal stortingen, totaal gestort bedrag, hoe vaak laat iemand uitbetalen etc.), op basis van indicatoren van tijd (hoe lang speelt iemand, hoe lang is iemand online actief) en op basis van bepaald gedrag richting klantenservicemedewerkers.